

REGULAMENT
privind statutul și activitatea persoanelor de încredere ale concurentului electoral

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul regulament stabilește statutul, drepturile și obligațiile persoanelor de încredere a concurentului electoral (*în continuare* – persoane de încredere), procedura de confirmare și modul de desfășurare a activității și de participare a acestora la operațiunile electorale.

2. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărca textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezentul regulament care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter inclusiv/nonsexist.

3. În sensul prezentului regulament, dreptul de a desemna persoane de încredere îl are:

- a) partidul politic și blocul electoral, înregistrate în calitate de concurenți electorali;
- b) candidatul independent;
- c) participantul la referendum.

4. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, subiecții menționați la pct. 3 pot avea persoane de încredere în fiecare circumscripție electorală, iar în cazul alegerilor locale și referendumurilor locale – doar în circumscripțiile electorale în care candidează sau se înregistrează în calitate de participanți la referendum.

5. Prezentul regulament se aplică în mod corespunzător tuturor subiecților indicați în pct. 3.

Capitolul II
STATUTUL PERSOANEI DE ÎNCREDERE A
CONCURENTULUI ELECTORAL

6. Candidatura desemnată pentru confirmare în calitate de persoană de încredere trebuie să fie persoana care:

- a) are împlinită vârsta de 18 ani;
- b) are cetățenia Republicii Moldova;
- c) nu are interdicții asupra dreptului de vot.

7. În cadrul aceleiași perioade electorale, calitatea de persoană de încredere este incompatibilă cu cea de:

- a) candidat la o funcție electivă sau participant la referendum;
- b) persoană de încredere al altui subiect indicat la pct. 3;
- c) trezorer al partidului politic, al concurentului electoral, al participantului la referendum sau al grupului de inițiativă;
- d) observator acreditat de organul electoral sau interpret al acestuia;
- e) jurnalist legitimat de instituțiile mass-media și confirmat de Comisia Electorală Centrală;
- f) funcționar electoral care activează la scrutinul respectiv;
- g) reprezentant al concurentului electoral sau al participantului la referendum;

- h) conducător sau membru al unui grup de inițiativă;
- i) conducător (persoană cu funcții de răspundere) al cultului religios sau deservent din cadrul acestuia;
- j) demnitar sau funcționar public, care nu și-a suspendat raporturile de serviciu odată cu confirmarea în calitate de persoană de încredere;
- k) operator de interviu autorizat pentru efectuarea exit-pollurilor.

8. Activitatea persoanei de încredere începe din momentul confirmării acesteia prin hotărârea organului electoral respectiv, dar nu mai devreme de 30 de zile înainte de ziua votării, și încetează în condițiile pct. 31.

9. Persoanele de încredere își desfășoară activitatea doar în circumscripția electorală pentru care au fost confirmați.

10. Persoanele de încredere confirmate în modul stabilit își pot desfășura activitatea și în cel de-al doilea tur de scrutin la alegerile prezidențiale și cele locale, precum și în cazul organizării votării repetate la toate tipurile de scrutin. Activitatea acestora este reluată din data stabilirii celui de-al doilea tur de scrutin sau al votării repetate.

11. În activitatea sa, persoana de încredere se conduce de Codul electoral nr. 325/2022, de actele normative ce conțin dispoziții aferente procedurilor electorale, de actele administrative adoptate de Comisia Electorală Centrală și de alte organe electorale, în limita competenței, precum și de prezentul regulament.

Capitolul III **CONFIRMAREA PERSOANELOR DE ÎNCREDERE A** **CONCURENTULUI ELECTORAL**

12. În cazul alegerilor parlamentare, prezidențiale și referendumurilor republicane, numărul persoanelor de încredere se stabilește prin hotărâre a Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale și referendumurilor locale – prin hotărâre a consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea. În cazul în care consilii electorale de circumscripție de nivelul al doilea nu se formează, numărul persoanelor de încredere se stabilește de consiliul electoral de circumscripție de nivelul întâi.

13. Drept criteriu de stabilire a numărului persoanelor de încredere se va lua numărul secțiilor de votare din circumscripția respectivă stabilit pentru scrutinul precedent de același tip.

14. Hotărârea privind stabilirea numărului persoanelor de încredere se adoptă în termenele stabilite în programul calendaristic al acțiunilor electorale pentru scrutinul corespunzător, aprobat de Comisia Electorală Centrală.

15. Numărul persoanelor de încredere ale unui subiect nu va depăși numărul determinat potrivit pct. 13, indiferent de funcțiile pentru care candidează sau își înaintează candidații. Persoanele de încredere ale subiecților indicați la pct. 3 se confirmă, în limita numărului stabilit, de către organul electoral care i-a înregistrat în calitate de concurenți electorali sau participanți la referendum.

16. Pentru confirmarea persoanelor de încredere, subiecții menționați la pct. 3 prezintă organului electoral corespunzător, următoarele documente:

a) cererea privind confirmarea persoanelor de încredere, cu anexarea listei persoanelor desemnate, după caz, distribuite pe circumscripții electorale, conform modelului dat în anexa nr. 1. Lista persoanelor de încredere se întocmește în limba română și se prezintă organului electoral atât pe suport de hârtie, cât și în variantă electronică;

b) declarația pe propria răspundere despre veridicitatea datelor înscrise în cererea privind confirmarea persoanelor de încredere și lipsa incompatibilității prevăzute la pct. 7, conform modelului dat la anexa nr. 2.

17. Documentele privind confirmarea persoanelor de încredere se prezintă de subiecții stabiliți la pct. 3, după înregistrarea acestora în calitate de concurenți electorali, însă nu mai târziu de 7 zile înainte de ziua alegerilor. În cazul organizării turului doi de scrutin sau al votării repetate se aplică același termen-limită pentru depunerea documentelor privind confirmarea persoanelor de încredere.

18. În termen de cel mult 5 zile de la primirea documentelor enumerate la pct. 16, organul electoral adoptă o hotărâre motivată prin care:

- a) admite cererea și confirmă persoanele de încredere conform listei prezentate;
- b) admite parțial cererea și confirmă doar persoanele de încredere care întrunesc condițiile stabilite de prezentul regulament, fiind refuzată confirmarea în cazul celorlalte persoane;
- c) respinge cererea și refuză confirmarea listei integrale a persoanelor de încredere desemnate.

19. Refuzul confirmării persoanelor de încredere în condițiile pct. 18 lit. b) nu exclude posibilitatea desemnării altor persoane, în limita numărului stabilit conform pct. 13 și cu respectarea procedurii descrise de prezentul regulament. Persoana în privința căreia a fost refuzată confirmarea în calitate de persoană de încredere nu poate fi desemnată în mod repetat în cadrul aceleiași perioade electorale, decât dacă înlătură circumstanțele care au motivat refuzul.

20. În cazul respingerii cererii și al refuzului confirmării listei integrale a persoanelor de încredere desemnate, subiecții indicați la pct. 3 pot înainta o nouă cerere doar după înlăturarea circumstanțelor care au stat la baza adoptării hotărârii organului electoral în temeiul pct. 18 lit. c).

21. Subiecții indicați la pct. 3 pot solicita substituirea și/sau confirmarea suplimentară a persoanelor de încredere în limita numărului stabilit conform pct. 13, cu respectarea aceleiași proceduri și termene prevăzute la pct. 15 - 17. Pe marginea cererilor de substituire și/sau confirmare suplimentară, organul electoral adoptă hotărâri în condițiile pct. 18.

22. Hotărârile adoptate în condițiile pct. 18 pot fi contestate conform procedurii stabilite la capitolul XIII din Codul electoral nr. 325/2022.

23. După confirmarea persoanelor de încredere, organul electoral le eliberează, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 2 zile de la data confirmării, legitimații conform modelului dat în anexa nr. 3.

Capitolul IV

DREPTURILE, OBLIGAȚIILE ȘI RESTRICȚIILE PERSOANEI DE ÎNCREDERE A CONCURENTULUI ELECTORAL

24. În condițiile Codului electoral nr. 325/2022 și a cadrului normativ conex, persoana de încredere dispune de următoarele drepturi:

- a) să participe la acțiunile aferente procesului de desfășurare a campaniei electorale a concurentului electoral;
- b) să facă agitație electorală în favoarea candidaților în cadrul adunărilor, mitingurilor, întâlnirilor cu alegătorii, prin intermediul mass-mediei, prin expunerea de afișe electorale sau altor forme de comunicare ce exclud încălcarea ordinii publice și normelor etice;
- c) să supună discuțiilor libere și sub toate aspectele programele electorale ale concurenților electorali, calitățile politice, profesionale și personale ale acestora;
- d) să reprezinte subiectul care l-a desemnat în cadrul programelor audiovizuale cu caracter electoral;
- e) să reprezinte interesele concurentului electoral în relațiile cu autoritățile administrației publice, cu alegătorii, cu consiliile și birourile electorale;
- f) să asiste la ședințele organelor electorale, cu excepția ședințelor biroului electoral al secției de votare în ziua alegerilor și în ziua precedentă zilei alegerilor;
- g) să fie remunerat de către subiectul care l-a desemnat pentru activitatea desfășurată;

h) să solicite suspendarea raporturilor de muncă, în condițiile art. 78 alin. (1) lit. f) din Codul muncii nr. 154/2003, pentru perioada de activitate în calitate de reprezentant;

i) să beneficieze și de alte drepturi care nu contravin cadrului normativ în domeniul electoral și celui conex.

25. În activitatea desfășurată, persoanei de încredere îi revin următoarele obligații:

a) să respecte Codul electoral nr. 325/2022 și alte acte normative aferente domeniului de activitate desfășurat, prezentul regulament, precum și alte acte administrative ale Comisiei Electorale Centrale;

b) să nu admită existența incompatibilităților stabilite la pct. 7, după caz, să asigure înlăturarea acestora;

c) să folosească un limbaj respectuos, să manifeste conduita corespunzătoare și respect față de funcționarii electorali și alți subiecți implicați în procesul electoral;

d) să respecte procedura și ordinea stabilită în cadrul ședințelor organelor electorale la care asistă, precum și în incinta sediilor acestora;

e) să se conformeze, în termenul stabilit, cerințelor înaintate de organele electorale, precum și dispozițiilor stabilite prin actele administrative ale acestora;

f) să asigure confidențialitatea și conformitatea prelucrării datelor cu caracter personal la care are acces, să nu utilizeze și prelucreze datele cu caracter personal în alte scopuri decât cele prevăzute de legislație;

g) să desfășoare campanii electorale corecte în favoarea subiectului care l-a desemnat, precum și în condiții de concurență egală;

h) să asigure respectarea demnității tuturor participanților în campania electorală și să nu admită utilizarea discursului la ură, incitarea la discriminare și violență în cadrul acțiunilor de agitație electorală;

i) să respecte condițiile și limita spațiului acordat de către autoritățile administrației publice locale pentru plasarea afișajului electoral și cel pentru desfășurarea întâlnirilor cu alegătorii;

j) să-și suspende raporturile de serviciu, în cazul în care deține statutul de demnitar sau funcționar public, pentru perioada de activitate în calitate de persoană de încredere;

k) să poarte, în mod vizibil, legitimația ce confirmă calitatea sa de persoană de încredere, eliberată de organul electoral care l-a confirmat.

26. Persoanei de încredere i se interzice:

a) să dea instrucțiuni funcționarilor electorali și/sau să întreprindă acțiuni contrare deciziilor organelor electorale, precum și să pericliteze activitatea acestora;

b) să insulte și/sau să amenințe funcționarii electorali sau alți subiecți electorali, precum și să utilizeze limbaj licențios în cadrul activităților electorale la care participă;

c) să intimideze și/sau să corupă prin orice metode și sub orice formă alegătorii, inclusiv să obstrucționeze actul de exprimare liberă a votului;

d) să se implice în procedura de completare a buletinului de vot în condițiile art. 79 alin. (1) din Codul electoral;

e) să disemineze sau distribuie informații și materiale false, denigratoare și/sau defăimătoare la adresa altor subiecți electorali;

f) să incite la ură, discriminare, violență și să utilizeze în discursurile publice, mesajele și materialele de agitație electorală, stereotipuri și prejudecăți la adresa altor subiecți electorali;

g) să deterioreze sau să nimicească materialele electorale ale altor concurenți electorali, precum și să-i împiedice să distribuie afișe electorale sau să desfășoare întruniri cu caracter electoral în locurile permise;

h) să afișeze materiale de agitație electorală și să desfășoare agitație electorală în locurile interzise, inclusiv în incinta secției de votare sau la intrarea în localul secției de votare, precum și în ziua votării sau în ziua precedentă zilei votării;

- i) să se afle în ziua alegerilor în perimetrul secției de votare sau localul secției de votare, cu excepția timpului necesar exercitării dreptului de vot.
- j) să ofere alegătorilor bani, precum și cadouri, bunuri ori servicii altele decât cele permise de legislație;
- k) să ofere funcționarilor electorali bani, cadouri, bunuri ori să acorde anumite favoruri sau servicii.
- l) să admită implicarea în acțiuni de agitație electorală a persoanelor sau entităților care sunt restricționate în acest sens potrivit legii;
- m) să utilizeze resursele administrative în scopul susținerii campaniei electorale a subiectului care l-a desemnat, inclusiv prin lansarea sau participarea la lansarea proiectelor de infrastructură sau a achizițiilor efectuate din bugetul public național, utilizarea echipamentelor, a mijloacelor și a bunurilor publice în campania electorală;
- n) să organizeze în campania electorală transportarea alegătorilor spre secțiile de votare;
- o) să întreprindă alte acțiuni care contravin cadrului normativ electoral și celui conex.

Capitolul V

REMUNERAREA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE PERSOANA DE ÎNCREDERE

27. Activitatea persoanelor de încredere poate fi remunerată sau realizată în bază de voluntariat. În cazul în care se realizează în bază de voluntariat, activitatea acestora urmează a fi evaluată de subiectul care l-a desemnat și reflectată în raportul financiar, conform procedurii stabilite prin regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală.

28. Evaluarea activității persoanelor de încredere realizată în bază de voluntariat se efectuează în baza salariului mediu lunar pe economie stabilit pentru anul respectiv (în continuare – salariul mediu lunar). Quantumul remunerării activității persoanelor de încredere realizată în bază de voluntariat se va stabili în mărime de 10 % din salariul mediu lunar. În cazul organizării turului doi de scrutin sau al votării repetate, quantumul remunerării pentru activitatea desfășurată în această perioadă se va stabili suplimentar în mărime de 5 % din salariul mediu lunar.

29. În cazul în care aceeași persoană este desemnată de același subiect care a fost înregistrat atât în calitate de concurent electoral, cât și de participant la referendum, activitatea realizată în bază de voluntariat este evaluată în mărime dublă în raport cu quantumul stabilit la pct. 28.

Capitolul VI

ÎNCETAREA CALITĂȚII DE PERSOANĂ DE ÎNCREDERE. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

30. Concurentul electoral poate, în orice moment, dar nu mai târziu de 7 zile până la alegeri, să solicite organului electoral corespunzător retragerea împuternicirilor persoanei (persoanelor) de încredere și, respectiv, anularea confirmării acestuia. În cazul organizării turului doi de scrutin sau al votării repetate, se aplică același termen-limită pentru înaintarea solicitării.

31. Persoana de încredere își încetează activitatea:

- a) în ziua de vineri înainte de ziua votării;
- b) în cazul anulării, în temeiul unei hotărâri definitive și irevocabile, a înregistrării subiectului care l-a desemnat;
- c) în cazul anulării confirmării acestuia în urma retragerii împuternicirilor de către subiectul care l-a desemnat, nerespectarea condițiilor stabilite la pct. 6 și 7 sau în cazul constatării încălcării prevederilor actelor normative în domeniul electoral, constatate prin hotărârea organului electoral;
- d) în cazul modificării hotărârii organului electoral în temeiul solicitării de substituire a acestuia;
- e) în cazul decesului.

32. Activitatea persoanei de încredere încetează de drept în condițiile pct. 31 lit. a) și e), iar în

celelalte cazuri stabilite la lit. b) – d) din același punct, activitatea persoanei de încredere încetează în temeiul hotărârii organului electoral.

33. Constatarea încălcării a prevederilor actelor normative în domeniul electoral, precum și nerespectarea condițiilor și interdicțiilor stabilite de prezentul regulament, se stabilește prin hotărârea organului electoral care l-a confirmat sau al organului electoral ierarhic superior. Despre presupusele încălcări admise de persoana (persoanele) de încredere, organul electoral este sesizat de persoanele interesate sau inițiază examinarea acestora din oficiu.

34. Organul electoral decide asupra anulării confirmării persoanei (persoanelor) de încredere în termen de 3 zile de la sesizarea sau inițierea examinării din oficiu, dar nu mai târziu de ziua vineri înainte de ziua alegerilor. La examinarea chestiunii privind anularea confirmării, organul electoral se conduce de principiul proporționalității abaterii stabilite în coraport cu comportamentul persoanei (persoanelor) de încredere.

35. În perioada de examinare a circumstanțelor stabilite la pct. 33 și 34, organul electoral poate decide asupra suspendării împuternicirilor persoanei de încredere în privința căruia a fost inițiată procedura de anulare a confirmării, inclusiv la solicitarea subiectului care l-a desemnat.

36. Încetarea calității de persoană de încredere în condițiile pct. 33 și 34 decade pe subiectul vizat în dreptul de a fi confirmat în această calitate pentru un termen de la un an până la de 3 ani de la data rămânerii definitive și executorii a hotărârii organului electoral.

37. Pentru nerespectarea prevederilor Codului electoral nr. 325/2022 și a cadrului normativ conex, persoana de încredere poartă răspundere administrativă, contravențională sau penală.

38. Președinții organelor electorale și alți subiecți implicați în procesul electoral sunt obligați să informeze imediat Comisia Electorală Centrală sau, după caz, organele procuraturii, despre acțiunile/inacțiunile persoanelor de încredere ce conțin elemente constitutive ale unei contravenții sau infracțiuni privind organizarea și desfășurarea alegerilor.